

دژ تاریخی قلعه رودخان یا قلعه ی حسامی معروف به سکسار

رودخان نام قلعه‌ای است متعلق به دوره سلجوقیه که برفراز ارتفاعات جنگلی شهرستان فومن در روستای رودخان ساخته شده و ۲/۶ هکتار مساحت و ۶۵ برج و بارو و دیواری به طول ۱۵۰۰ متر دارد. رطوبت بیش از حد هوا باعث رویش گیاه در لابه‌لای دیوارهای قلعه و پوسیدگی آنها شده، اما با این حال در مقایسه با قلعه‌های دیگر، رودخان سالم مانده است. قلعه عظیم و شگفت‌انگیز قلعه رودخان در ۲۵ کیلومتری جنوب غربی فومن که در حوزه جغرافیایی این شهرستان قرار دارد در قله کوهی در دل جنگل آرمیده است. برای رسیدن به قلعه پس از عبور از شهر فومن، روستاهای گشت، کردمحل، گشت رودخان، سیاه‌کش، سیدآباد و قلعه رودخان در جاده ای که نیمی از آن آسفالت و نیمی دیگر خاکی است باید طی مسیر کرد و به روستای حیدرآلات که جاده ای اتومبیل رو به آن ختم می‌شود، رسید. از اینجا تا قلعه را باید با پای پیاده که حدود ۵ کیلومتر است طی کرد. زمان لازم برای طی کردن این مسیر با پای پیاده حدود یک ساعت و نیم است که مقداری از آن را از طریق پله‌های احداثی باید طی کرد. برخی از ساکنین منطقه به این شایعه باور دارند که این قلعه را «جن‌ها» بنا کرده‌اند. آنها در باور خود، اظهار می‌دارند هیچ بنایی که توسط آدمیزاد بنا شده باشد، نمی‌تواند اینقدر دوام بیاورد. بر اساس تحقیقات انجام شده، این دژ عظیم که به قلعه روخان (رودخان) موسوم است، طی وقایع و رویدادهایی که پس از دوره ساسانی به وقوع پیوست، تخریب شد، اما در قرن ۵ و ۶ هجری قمری و در زمان حکومت سلجوقیان تجدید بنا شد و به همین جهت در شمار قلاع اسمعیلیه مشهور است. از روستای قلعه رودخان تا قلعه رودخان طبیعت بسیار زیبا و چشم‌اندازهای زیادی وجود دارد که توجه هر بیننده ای را به خود جلب می‌کند. در مسیر صعود به قلعه درختانی با قدمت طولانی به سمت آسمان قد علم کرده و نور از لابه‌لای شاخه‌های این درختان به پایین می‌ریزد. ارتفاع قلعه بین ۶۶۵ تا ۷۱۵ متر از سطح دریا می‌باشد. در سمت راست قلعه، رودخانه‌ای به همین نام قرار دارد که از ارتفاعات، سرچشمه گرفته و آب آن از جنوب به شمال در جریان است.

نحوه دسترسی به قلعه

برای رفتن به قلعه ابتدا از دهستان گشت رودخان عبور می کنیم در ۴/۶ کیلومتری بقعه آقا میرزا ، آستان مبارکه دست خط امیرالمومنین در گشت فومن بر می خوریم . کمی بالاتر از آستانه باغات چای زیبا و استخرپرورش ماهی قزل آلا دیده می شود . سپس به روستای کردمحله می رسیم که در ۸۲۰ متری آستانه دست خط امیرالمومنین قرار دارد . در ۱/۹ کیلومتری شمالغرب دو راهی خطیب گوراب است . تپه ماهورهای زیبا در جای جای این مناطق برزیبایی محل افزوده است . در کیلومتر ۱۱ به منطقه رودخان می رسیم . در ابتدای محدود روستای فوشه قرار دارد که غار کوچک فوشه نیز در آن وجود دارد. در ۱۳/۵ کیلومتری فومن به منطقه حیدرآلات در ارتفاع ۴۷ مترپوشیده از درختان لرگ می باشدو در سمت چپ جاده روخانه بسیار زیبا جاری است که در امتداد جاده جاری است. در کیلومتر ۱۵/۲ در ارتفاع ۲۰۶ متریه رستوران مهمانپذیر قرار دارد. در کیلومتر ۲۲ جاده به پایان می رسد و راه عبور به صورت پیاده و با پلکانی با پله های سنگی است .

وضع موجود قلعه رودخان

دژدیدی قلعه رودخان که در شمار بناهای تاریخی پرارزش گیلان به حساب می آید بر فراز کوهی در فاصله ۲۰ کیلومتری جنوب شرقی فومن ودر میان جنگلی انبوه کوهستانی جای گرفته است و به قلعه حسامی و قلعه سکسار نیز شهرت دارد . تاریخ قلعه به درستی معلوم نیست و. بر پایه برخی بررسی ها باستانشناختی بنای قلعه به زمان ساسانیان

تعلق دارد. در دوره سلجوقیان تجدید بنا شد. مصالح آن از سنگ و آجر استفاده شده و در فاصله سالهای ۹۱۸ تا ۹۲۱ هجری قمری از سوی حسام الدین اسحاقی پادشاه فومن تعمیر گردید. در سالهای اخیر توسط اداره کل جنگل و مراتع استان و میراث فرهنگی و گردشگری در حال بازسازی است. مسیر دسترسی به قلعه توسط منابع طبیعی راه سازی شد و امکان پیاده روی مطمئن برای بازدید کنندگان فراهم شد. محوطه قلعه توسط سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان بازسازی شد. درب قلعه در روز بعد از بازدید با حضور رئیس سازمان نصب شد. اما در روز بازدید ما درب مناسبی نداشت.

در محوطه قلعه سرویس بهداشتی، آب خوردن، دوش حمام احداث شده اما کلیت قلعه بکر و دست نخورده است.

در منطقه حیدر آلات برای اسکان مسافران خانه های بومی ها توسط سازمان میراث فرهنگی ساماندهی شد و در قالب مسافر کاشانه آماده پذیرای گردشگران است این ابتکار بسیار قابل تحسین است و می تواند در بهبود وضعیت گردشگری و استاندارد کردن خدمات نقش به سزایی داشته باشد. در زمان بازدید بالغ بر ۲۰ تابلو مسافر کاشانه مشاهده گردید. این روستا جزء روستاهای هدف گردشگری استان گیلان محسوب می شود.

از طرف اداره کل منابع طبیعی استان گیلان طرح پارک جنگلی تدوین شده است که به لحاظ اهمیت طرح و ارزش آن در توسعه اکوتوریسم در این بخش آورده می شود. محتویات طرح بخشی از ویژگی های طبیعی فومن و قلعه رودخان را نیز بیان می کند.

منطقه کوهپایه جنگلی قلعه رودخان شهرستان فومن با فاصله ۵۶ کیلومتر از مرکز استان و ۲۰ کیلومتر از مرکز شهرستان فومن با سطح بندی بین المللی در زمینی به مساحت ۳۰۰ هکتار درحوزه کوهپایه ای و کوهستانی با جاذبه جنگل – چشمه جزء مناطق مصوب گردشگری استان گیلان ثبت شده است.

